

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Основи експертної оцінки»
на 2023-2024 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	4 курс, 7 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Експертиза та митна справа»
Спеціальність	076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Кириченко Олена Василівна
К.Т.Н.

доцент кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи

Контактний телефон	+38-050-305-33-64
Електронна адреса	olena.kyrychenko2010@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.tpt.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування системи теоретичних і практичних знань з основ, організації і проведення експертного оцінювання майна, необхідних для успішної діяльності фахівців-експертів у сучасних умовах
Тривалість	3 кредити ЄКТС/90 годин (лекції 16 год., практичні заняття 20 год., самостійна робота 54 год.)
Форми та методи навчання	Лекції (бесіди, роз'яснення, інструктування, коментування) та практичні заняття в аудиторії (усні та письмові вправи, ілюстрування, демонстрування, ділові ігри, тестування), самостійна робота поза розкладом (есе, методи ситуаційного аналізу)
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: екзамен
Базові знання	Наявність знань з ідентифікації та методів визначення фальсифікації товарів, товарного консалтингу, експертизи
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>ПР09. Знати вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної і правової держави.</p> <p>ПР21. Знати правила проведення експертизи з визначення якісних, кількісних та вартісних характеристик продукції і оформлювати її результати.</p> <p>ПР22. Знати сучасні технічні засоби, інформаційно-комунікаційні технології, прикладне програмне забезпечення галузей митної справи.</p> <p>ПР23. Вміти розробляти проекти стандартів, методичних та нормативних матеріалів, технічної</p>	<p>K01 (ЗК01). Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>K02 (ЗК02). Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.</p> <p>K09 (ЗК09). Прагнення до збереження навколишнього середовища.</p> <p>K15 (СК03). Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.</p> <p>K17 (СК05). Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.</p> <p>K23 (СК 11). Здатність визначати споживні властивості, кількісний та якісний склад, технічні характеристики продукції, які дозволяють однозначно ідентифікувати класифікаційну приналежність</p>

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
документації; здійснювати контроль за дотриманням встановлених вимог, діючих норм.	продукції. K24 (СК 12). Здатність брати участь в розробці проектів стандартів, методичних та нормативних матеріалів, технічної документації і в практичній реалізації розроблених проєктів та програм; здійснювати контроль за дотриманням встановлених вимог, діючих норм, правил і стандартів. K25 (СК 13). Здатність проводити експертизи з визначення якісних, кількісних та вартісних характеристик продукції вітчизняного та іноземного виробництва і оформлювати її результати.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Загальні питання оцінки		
Тема 1. Загальні теоретичні аспекти експертизи та оцінки майна.	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: «Коротка історія становлення і розвитку міжнародної експертної діяльності»; «Становлення оціночної діяльності в Україні».
Тема 2. Нормативно-правове регулювання оцінки об'єктів у матеріальній формі.	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: «Державна реєстрація майна та майнових прав»; «Документи, що регламентують використання (експлуатацію) об'єктів».
Тема 3. Професійна оціночна діяльність в Україні та вимоги до її здійснення.	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Сформувати перелік оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності у різних регіонах на основі Державного реєстру оцінювачів та суб'єктів оціночної діяльності.
Тема 4. Організаційно-процедурні питання оцінки майна.	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати доповідь на тему «Умови залучення суб'єктів оціночної діяльності для оцінки майна органами державної влади, органами місцевого самоврядування»
Тема 5. Методичні підходи до оцінювання об'єктів власності.	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на тему «Узгодження результатів отриманих за допомогою різних підходів».
Модуль 2. Оцінка об'єктів в матеріальній формі		
Тема 6. Товар як об'єкт оцінки.	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповіді на теми: «Класифікація споживчих властивостей товарів»; «Особливості визначення вартості товарів та інших рухомих речей, ввезених на територію України».
Тема 7. Товарно-матеріальні запаси як об'єкт оцінки.	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповідь на тему «Оцінка сировини, незавершеного виробництва продукції, готової продукції на складах підприємства, що знаходяться у виробника».
Тема 8. Витратний підхід оцінки.	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповідь на тему «Практика оцінки за допомогою витратного підходу».
Тема 9. Дохідний підхід оцінки.	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Підготувати доповідь на тему «Практика оцінки за допомогою дохідного підходу».
Тема 10. Порівняльний підхід оцінки	Відвідування занять; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Підготувати доповідь на тему «Практика оцінки за допомогою порівняльного підходу».

Інформаційні джерела

Основні

1. Калінеску Т. В., Романовська Ю. А., Кирилов О. Д. Оцінювання майна. Навч. посіб. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 312 с.
2. Кириченко О. В. Основи експертної оцінки: диет. курс з навчальної дисципліни для здобувачів вищої освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність, освітньої програми «Експертиза та митна справа». Полтава: ПУЕТ, 2020. URL: <http://www2.el.puet.edu.ua/st/course/view.php?id=2129>.
3. Науково-практичний коментар Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні» [Текст] : практ. посібник. – Київ : Центр учб. л-ри, 2017. – 350 с.
4. Офіційний сайт Фонду державного майна України. Розділ «Оцінка». URL: <https://www.spfu.gov.ua/ua/content/spf-estimate.html>.
5. Про затвердження Методики визначення шкоди та обсягу збитків, завданих підприємствам, установам та організаціям усіх форм власності внаслідок знищення та пошкодження їх майна у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації, а також упущеної вигоди від неможливості чи перешкод у провадженні господарської діяльності: Наказ Міністерства економіки України, Фонду державного майна України від 18.10.2022 р. № 3904/1223. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1522-22#Text>.
6. Про затвердження Методики оцінки майна: Постанова КМУ від 10.12.2003 №1891. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1891-2003-%D0%BF#Text>.
7. Про затвердження Національного стандарту №1 «Загальні стандарти і засади оцінки майна та майнових прав»: Постанова КМУ від 10.09.2003 №1440. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1440-2003-%D0%BF#Text>.
8. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: Закон України від 12.07.2001 № 2658-III. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2658-14#Text>.
9. Стельмашук А.М., Гладич Б.Б., Вандяк Н.П. Експертно-економічна оцінка майна, землі і бізнесу підприємства. навчальний посібник. Тернопіль, ТАНГ, 2003. – 165 с.
10. Official site of the European Group of Valuers' Associations (TEGoVA). URL: <https://tegoval.org/>.
11. Official site of the International Valuation Standards Council (IVSC). URL: <https://www.ivsc.org/>.
12. Overview of International Valuation Standards. URL: <http://www.aabe.gov.et/wp-content/uploads/2016/06/Session-2-International-Valuation-Standards.pdf>.

Додаткові

13. Науково-практичний коментар Закону України «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні»: практ. посібник. Київ : Центр учб. л-ри, 2017. 350 с.
14. Стельмашук А.М., Гладич Б.Б., Вандяк Н.П. Експертно-економічна оцінка майна, землі і бізнесу підприємства. навчальний посібник. Тернопіль, ТАНГ, 2003. 165 с.
15. Нечипоренко М. О. Укладення договору на проведення оцінки майна. *Юридичний вісник*, 2013. № 4 (29). С. 110-114.
16. Єфремова Л. В., Єфремов С. Л. Проблеми вдосконалення методики та організації проведення оцінки майна. *БІЗНЕСІНФОРМ*, 2013. № 1. С. 249-251.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Загальне програмне забезпечення, до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.
2. Дистанційний курс у системі дистанційного навчання ПУЕТ.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

Політика оцінювання здобувачів вищої освіти. Оцінювання здобувачів вищої освіти включає поточний контроль на практичних заняттях, перевірку виконання завдань самостійної роботи, виконання поточних модульних робіт, екзамену. Поточний тематичний контроль проводиться у формі тестування. Також під час поточного контролю оцінюванню підлягають систематичність роботи, активність при обговоренні проблемних питань. Кількість спроб для виконання тестових завдань з тем та поточних модульних робіт встановлюється у дистанційному курсі навчальної дисципліни.

Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoyi-osvityi-akademichnoyi-zaborgovanosti.pdf>.

Положення про повторне навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-povt-navch.pdf

Політика щодо відвідування. Освоєння навчальної дисципліни передбачає обов'язкове відвідування лекцій та практичних занять. Якщо здобувач вищої освіти відсутній з поважної причини (хвороба, працевлаштування, стажування тощо), то навчання може відбуватися онлайн в асинхронному режимі, але з дотриманням термінів виконання завдань.

Політика щодо академічної доброчесності. Здобувачі вищої освіти повинні дотримуватися принципів академічної доброчесності та не допускати випадків академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації, списування, обману, хабарництва. У разі виявлення порушення принципів академічної доброчесності здобувачі вищої освіти отримують зниження

балів за завдання поточного та підсумкового контролю, призначення додаткових контрольних заходів.

У ПУЕТ діють:

Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_students.pdf.

Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrocheshnist.pdf

Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannyavypadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>.

Політика визнання результатів навчання визначена такими документами:

Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf.

Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf

Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-shlyahom-neformalnoyi-ta-abo-informalnoyi-osvity.pdf>; *інфографіка* (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>.

Політика вирішення конфліктних ситуацій:

Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyly-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>

Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poloz_pro_apel_pidscontr.pdf

уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>.

Політика підтримки учасників освітнього процесу:

Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/>. Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>

Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupciyi/>

Безпека освітнього середовища: Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyediyalnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування занять (4,5 балів); обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); завдання самостійної роботи (5 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (6 балів)	30,5
Модуль 2 (теми 6-10): відвідування занять (4,5 балів); обговорення матеріалу занять (5 балів); виконання навчальних завдань (5 балів); завдання самостійної роботи (5 балів); тестування (5 балів); поточна модульна робота (5 балів)	29,5
Екзамен	40
Разом	100

Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності.	10
2. Науково-дослідна	1. Участь у наукових гуртках	10
	2. Участь у наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	20

За додаткові види навчальних робіт здобувач вищої освіти може отримати не більше 30 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю проведення повторного підсумкового

		контролю
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та проведенням підсумкового контролю